

Innlandet
fylkeskommune

Kultur - Arkeologi

NORGES VASSDRAGS- OG ENERGIDIREKTORAT (NVE)
Postboks 5091 Majorstua

0301 OSLO

Deres ref:
202114931-2
Jørgen Kocbach Bølling

Vår ref:
2021/17628-10
Øystein Rønning Andersen

Dato:
05.01.2022

Seval solkraftverk - gbnr. 1/9 i Gjøvik kommune - Uttalelse etter gjennomførte kulturminneregistreringer

Vi viser til høring av Seval Skog solkraftverk i Gjøvik kommune, datert 23.09.2021, samt til vår uttalelse av 17.11.2021. Innlandet fylkeskommune gjennomførte de varslede kulturminneregistreringene den 03.12.2021.

Herved oversendes befaringsrapport fra kulturminneregistreringene, jf. vedlegg.

Faktura på gjennomførte registreringsundersøkelser vil samtidig bli oversendt tiltakshaver, Energeia AS, iht. til deres aksept på budsjett av 01.12.2021.

Forholdet til kulturminner

Det ble ikke påvist automatisk fredete kulturminner under befaringen. Anomalien i LIDAR-dataene viste seg å utgjøre et massetak fra nyere tid.

Som nevnt i vår uttalelse av 17.11.2021 grenser en del av den gamle Lærdalsvegen inntil tiltaksområdets nordlige ytterkant. Veggen fremstår i dag som en godt bevart kjøreveg fra 1700-/1800-tallet, men kan ha en opprinnelse som er eldre enn dette. Kjøring av moderne, motorisert kjøretøy kan påføre veggen skade, og bør derfor unngås. Som nevnt i vår tidligere uttalelse, bør veggen sikres, så autentisk som mulig, i forbindelse med det forelagte tiltaket. Veggen utgjør en viktig del av samferdselshistorien som del av en bevart hovedveg mellom Mjøsa og Randsfjorden. For å ivareta opplevelsesverdien langs veggen bør et tilstrekkelig areal tilstøtende veggen settes av som vegetasjonsskjerm/inngrepssfritt grønt areal.

Ta gjerne kontakt dersom dere har ytterligere spørsmål vedrørende forholdet til kulturminner.

Med vennlig hilsen

Anne Therese Engesveen
Enhetsleder arkeologi

Øystein Rønning Andersen
Arkeologi/saksbehandler

Postadresse:
Postboks 4404
Bedriftssenteret
2325 Hamar

Besøksadresse:
Innlandet fylkeskommune
Parkgata 64
Hamar

Telefon: +47 62 00 08 80
E-post: post@innlandetfylke.no
Internett: www.innlandetfylke.no
Org.nr.: 920717152

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og sendes uten signatur.

Vedlegg

1 Seval skog rapport med vedlegg

Kopi til:

GJØVIK KOMMUNE
ENERGEIA AS

Feltrapport fra arkeologisk registrering solkraft Seval skog

Kommune: Gjøvik	Saksnummer: 2021/17628	Prosjektnummer: 524195
Gnr./Bnr.: 1/9		
Gårds- og bruksnavn: Seval / Seval skog		
Tidsrom i felt: 3. desember 2021	Deltagere i felt: Egil Vrålstad Brodshaug	
Konklusjon: Det ble ikke registrert automatisk freda kulturminner innenfor undersøkelsesområdet. En eldre ride- eller kjerreveg ligger i nordlig kant av området.		
Rapport skrevet av: Egil Vrålstad Brodshaug, 21. desember 2021		

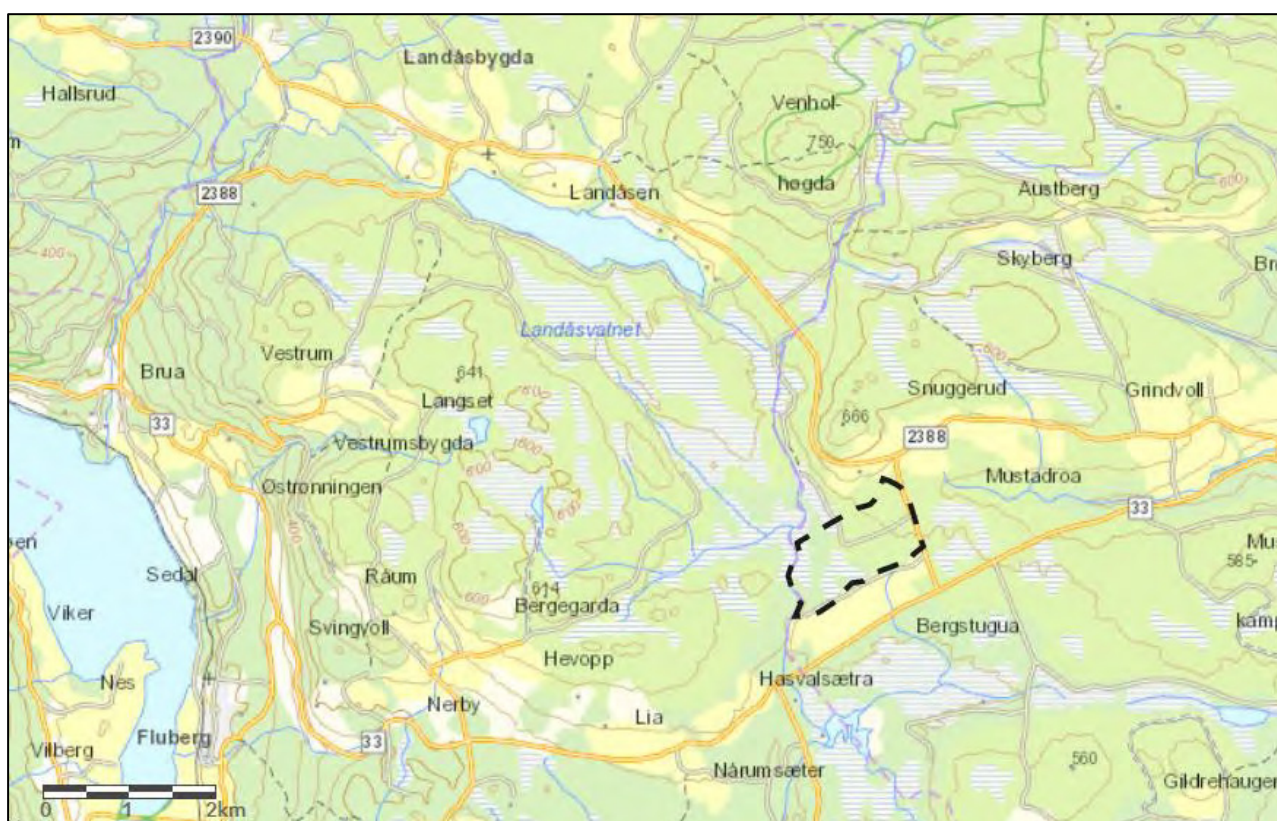

Figur 1: Planområdet fotografert mot sør.

Innledning og bakgrunn for undersøkelsen

Kulturarv ved Innlandet fylkeskommune gjennomførte 3. desember 2021 en arkeologisk registrering.

Det var nødvendig med en arkeologisk registrering for å undersøke om tiltaket kunne komme i konflikt med automatisk freda kulturminner. Jmfør § 9 plikter den ansvarlige leder eller forvaltningsorgan ved planleggingen av større private eller offentlige tiltak etter lovens § 8, første ledd, å undersøke om tiltaket vil virke inn på automatisk freda kulturminner på en måte nevnt i lovens § 3, første ledd.

Figur 2: Kartutsnitt med undersøkelsesområdet avmerket med svart stiptet polygon.

Metode

Registreringen ble utført ved overflateregistrering. *Overflateregistrering* benyttes for å påvise kulturminner som er synlige på overflaten. Metoden foregår ved søk gjennom terrenget for visuelt å påvise strukturer som f.eks. gravminner, rydningsrøyser, kullgroper, fangstgroper, med mer. I tvilstilfeller benyttes jordbor for å påvise eventuelle kull eller steinstrukturer i grunnen.

Områdebeskrivelse og topografi

Det planlagte tiltaket ligger 6km SØ for Landåsbygda og 16 km VNV for Gjøvik stasjon. Terrenget er slakt hellende mot SSV. Vegetasjon består av bar- og lauvskog. I historisk tid er området gammel skogsmark under gården Seval som i skriftlige kilder er kjent tilbake til 1600-tallet.

Om Seval (Rygh Norske Gaardnavne 1902:28)

1. Seval. Udt. *se`vāt*. — Seualdt St. 156 b. Seuold St. 158. Siiguall St. 159 b. Seuald 1616. Sevold 1669. Sevald 1723.1/4.

Bd. III S. 377 er fremsat den Gjetning, at Navnet kunde være det oldn. *s i v a l r*, rund, idet Gaarden kunde have faaet Navn efter et rundt Fjeld lige ved (paa Rektangelkartet Sevalshaug).

Figur 3: Eldre kjøreveg i nordenden av undersøkelsesområdet. Fotografert mot vest.

Registreringen

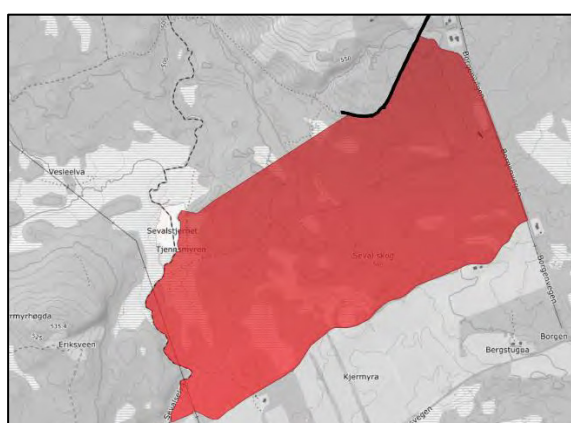
Det ble ikke registrert automatisk freda kulturminner innenfor undersøkelsesområdet. En eldre ride- eller kjøreveg ligger i nordlig kant av området.

Vegen følger nordlig ytterkant av undersøkelsesområdet. Den fremstår som forholdsvis godt bevart langs deler av strekningen med mindre sår fra moderne kjøretøy langs deler av strekningen.

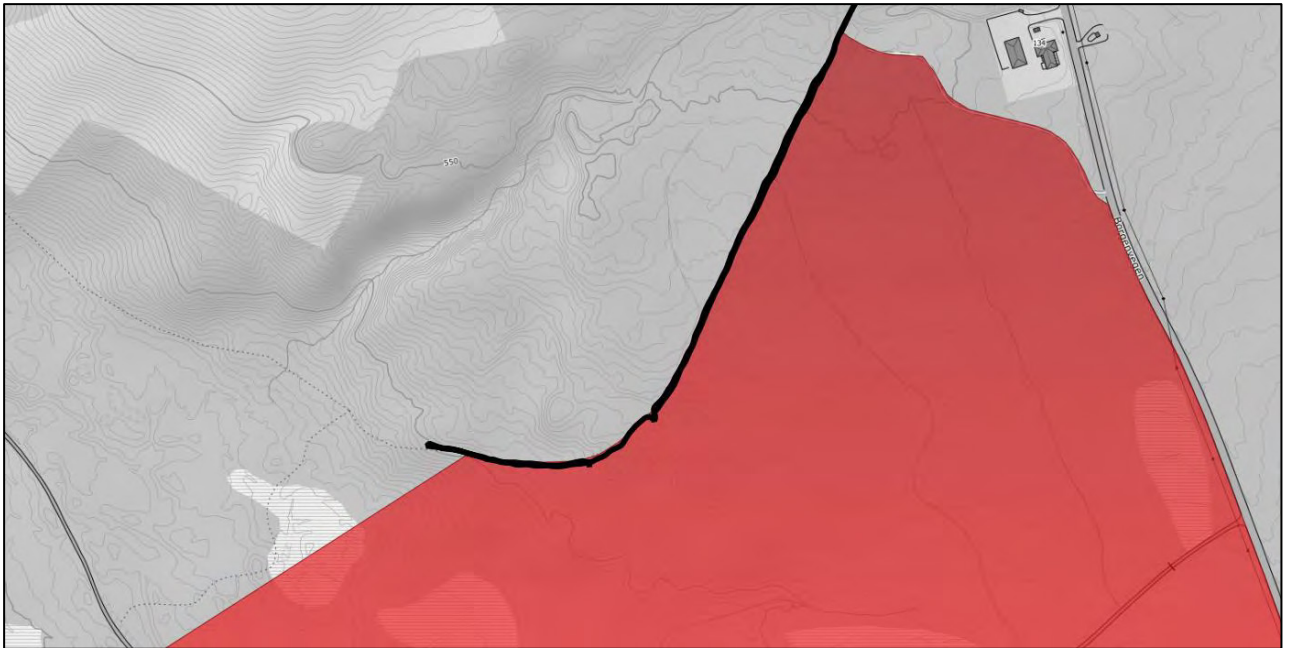
Det kan ikke utelukkes at vegen er av eldre opprinnelse, men slik den fremstår er det helst en kjøreveg fra 17-1800-tallet. Det ble ikke påvist spor etter kantsteiner eller oppmuring, men dette kan skyldes det slake terrenget. Ingen deler av den undersøkte strekningen ligger i brattlendt terreng som det er sannsynlig at vil trenge oppmuring. Vegen er ikke grøftet i nyere tid.

Figur 4: Foto fra ulike deler av kjørevegen. Venstre og bildet i midten er det ikke hjulspor, mens det i det høyre bildet er noe spor etter traktor eller ATV.

Figur 5: Planområdet avmerket med rødt polygon.

Figur 6: Kartutsnitt med registrert del av kjørevegen avmerket med svart tykk strek.

Kjørevegen er ikke tolket å være fra førreformatorisk tid. Dette er derfor et kulturminne uten noe formelt vern, men slike eldre vegfar har likevel en historisk verdi som det anbefales å ta vare på. Det bør derfor unngås å kjøre med moderne kjøretøy langs veien. Både traktor, bil og ATV vil kunne skade eller ødelegge kulturminnet.

Vedlegg

Kart over undersøkelsesområdet

Solkraft Seval skog, Gjøvik kommune

Symbolforklaring

 Planområde

